

Abstract No 62

වෙළඳික මන්ත්‍රයන්ගේ ගුද්ධේය්ච්චාරණ සිද්ධිය අපේක්ෂිත දික්ෂා වේදාංගය.

පූරුෂ බේදාවල පියහාරකි හිමි

ආරාධිත දේශක, සංස්කෘත අධ්‍යයනාංශය, කැලණීය විශ්වවිද්‍යාලය, කැලණීය
piyabharathi@gmail.com

වෙළඳික මන්ත්‍රයන්ගේ ගුද්ධේය්ච්චාරණ සිද්ධිය අපේක්ෂිත ව දික්ෂා වේදාංගය නිපදවා ඇත. වණී, ස්වර, මාත්‍රා, බල, සාම හා සන්තාන යන අවයව යටතේ ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ. ඉපැරණි භාරතීය ස්වර විද්‍යාව, ස්වරමාලා දික්ෂණය, ගබ්දවිද්‍යාව (Phonetics/ Phonology) කේෂීය ව, ඉලක්කගත ව පැවතියේ වෙළඳික සම්පූදායය රස්කාර ගැනීමට හා පෙළ්ඳෙන සැහැන දි. පාණිනී, ව්‍යාස, භාරද්වාජ, යායුවල්ක්‍රාන්ති, නාරද හා ආච්චාරී බඳු පැඩිවරු මෙම ස්වරමාලා ගාස්ත්‍රය අධ්‍යායනය කොට එහි පැවැත්මට දික්ෂාග්‍රන්ථ රාජියක් ම රවනා කළහ. මන්ත්‍රයන්හි උච්චාරණ ගුද්ධේය අහිජේත ව විර්චිත එබඳ කානි හැත්තුපහකට අධික ය. පයිනය හා පායනය මුළුවතම අහිප්‍රාය වූ මෙකි ස්වරුගාස්ත්‍රය තුළ ගබාද නිෂ්පාදන ත්‍රියාච්චියේ ආරම්භයේ පටන් සෑක්කායනය දක්වා ස්වර, කාල, ස්ථාන, ප්‍රයත්න, හා අනුප්‍රධාන යන ලක්ෂණයන්ගේ ස්වරුපය හා ආච්චාරීය අවධාරණය හ. එමත් ම විවිධ හස්තසංඛ්‍යාරුපී ස්වර අවධාරණය කිරීම් ද මෙකි මන්ත්‍ර ගායනයේ ප්‍රමුඛතම කාරණයකි. හස්තවාලානුවිධි ඇතැම් දික්ෂා ගුන්තයන්හි ඉතා සාරිස්කර ව දක්වා තිබේ. හස්තවරණවිධිවලින් වියුක්ත ව සිද්ධ වන මන්ත්‍ර පයිනය අසම්පූර්ණ එකක් බවත් මන්ත්‍ර ගායනයේ පරමානනන්දය හා සංතාප්තිය ඇතිවන්නේ ස්වර අවධාරණයන් සහිත වූ විට බවත් සඳහන් ය. එමත් ම පුලෝක්ත ලක්ෂණයන්ගෙන් වියුක්ත වූ මන්ත්‍ර ගායනය අත්හළ යුතු බව ද ප්‍රාමාණික මූලාශ්‍රයවල අන්තර්ගත ය. වණීච්චාරණයේ දී මුඛය අනිදාඩත්තයෙන් මෙන් ම අතිඹිලිතත්ත්වයෙන් ද නොපැවතිය යුතු බැවි දික්ෂාගාස්ත්‍රය තුළ ප්‍රකාශිත ය. එය කොට් දෙනක් සියපැවැවුන් රගෙන යන්නාක් වැනි අවධානයකින් යුත්ත විය යුතු ය. වේද පුරුෂයාගේ ප්‍රධාන අඩුග්‍රහ්‍යතාඩි ඡ්‍යෙනි වේදාංගයන්ගෙන් නිරුපිත ය. මූළුගේ නාස්‍ය වන්නේ දික්ෂාංගය යි. එයින් ම මෙම ගාස්ත්‍රයේ ප්‍රමුඛතාව අවධාරණ ය. මන්ත්‍ර පයිනය සඳහා මේ තරම් ම සුෂ්වයේෂී අවධානයක් ලබා දී ඇත්තේ මන්දියි විමසිය යුත්තකි. පාණිනී දික්ෂාවට අනුව “අනුවත් අක්ෂරෝච්චාරණය ආයුෂ පිරිහෙළයි, වරද්වා ස්වරණ යෙදීම රෝගීඩා ඇති කරයි, අඟ්‍යෝධාච්චාරණය සහිත මන්ත්‍ර පයිනය ව්‍යුත්‍යක්, ආයුෂයයක් පරිදීදෙන් සිය නිස මත වැමේ” සාඩ්‍යපරිමිත වණීච්චාරණය නිසා යමෙක් සාග්, යුතුස්, සාමයන්ගෙන් පවතු ව බුන්ම ලෝකයේ සුපූර්ණ වන්නේ යන පිළිගැනීම නිසා වෙළඳික මන්ත්‍රච්චාරණයෙන් ස්වර ගාස්ත්‍රයට ලැබේ තිබූ ස්ථානය ප්‍රකට වේ. මේ දික්ෂා ගුන්ථ රාජියක් ම රවනා වී තිබීමෙන් හා එය වෙන ම සාහිත්‍යාඩියක් ලෙස සංවර්ධනය වීමෙන් තත් කාරණයේ බරපතල බව වඩාත් තිවු වේ. වේදයේ සුරක්ෂණය, විරස්ථීතිය හා ඉන් අපේක්ෂිත එලාගමය, කාර්ය සාධනය උදෙසා ගුද්ධේමන්තෙත්‍යච්චාරණ සිද්ධිය කටරාකාරයෙන් හේතුවන්නේද? එක් වණීමාත්‍රයක් ගැන පවා මේ නයින් අවධානය යොමුකොට ඇත්තේ කටර වැදගත් හේතුවක් නිසා ද? යන්න විමසා බැලීම මෙම අධ්‍යායනයේ මුළුයාපේක්ෂාව යි. මෙකි දික්ෂණ කුම ගිලිහි ඇති වර්තමානයේ හින්ද ලබාධිකයන්ට ලොකික ජීවීතයේ නිරාබාධ, සුබනම් ප්‍රවැත්තියන් පාරලොකික සඳාතනික ව්‍යුත්තියන් සාක්ෂාත් කරගැනීම පිණීස වඩාත් අර්ථපූර්ණ ව මෙකි කුම යොදා ගැනීමට අවශ්‍ය කෙරෙන මග පෙන්වීමත් මෙහි අහිජේතාර්ථය යි.

ප්‍රමුඛපද - දික්ෂා වේදාංගය, ස්වරච්චාරණය, හස්තවාලානුවිධි, මන්ත්‍ර ගායනය, පාණිනී දික්ෂා